1 9 1 9

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita

B 15.1 Suomen Asianajajien sovittelusäännöt

Hallitus hyväksynyt 12.6.1998, muutettu viim. 9.5.2016.

MIKONKATU 25
MIKAELSGATAN 25
PL 194, FI-00101 HELSINKI
PB 194, FI-00101 HELSINGFORS
INFO@ASIANAJAJAT.FI
INFO@ADVOKATER.FI
+358 (0)9 6866 120
ASIANAJAJAT.FI
ADVOKATER.FI

B 15.1 Suomen Asianajajien sovittelusäännöt

1. Määritelmiä

Sovittelu on vapaaehtoinen ja joustava luottamuksellisesti toteutettu erimielisyyksien ratkaisumenetelmä, jossa puolueeton henkilö aktiivisesti avustaa osapuolia saavuttamaan erimielisyyksiään koskevan sovinnon neuvottelemalla niin, että osapuolet itse päättävät sovinnon ja sen ehtojen hyväksymisestä.

Sovittelusopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jolla sen sopijapuolet ovat sopineet sovinnolliseen ratkaisuun pyrkimisestä sovittelun avulla tietyn erimielisyyden tai tietystä oikeussuhteesta vastaisuudessa syntyvien erimielisyyksien osalta. Sovittelusopimus voidaan tehdä ottamalla sovittelua koskeva lauseke sopijapuolten väliseen muuhun sopimukseen.

Osapuolilla tarkoitetaan sovittelusopimuksen tai sovittelua koskevan lausekkeen sisältävän sopimuksen sopijapuolia.

Sovittelijalla tarkoitetaan asianajajaa, joka on nimetty sovittelemaan osapuolten välistä erimielisyyttä.

Sovittelulautakunnalla tarkoitetaan Suomen Asianajajien alaisuudessa toimivaa erityistä elintä, joka hoitaa sovitteluun liittyviä hallinnollisia tehtäviä.

2. Sovittelusääntöjen soveltamisala

Näitä sääntöjä sovelletaan siinä tapauksessa, että sovittelusopimuksessa on sovittu Suomen Asianajajien sovittelusääntöjen mukaan tapahtuvasta sovittelusta. Nämä säännöt katsotaan osaksi sovittelusopimusta.

Sovittelijana toimiva asianajaja on velvollinen noudattamaan näitä sääntöjä.

Sovittelussa noudatetaan soveltuvin osin hyvää asianajajatapaa koskevia ohjeita. Molemmat tai kaikki osapuolet ovat valitsemaansa sovittelijana toimivaan asianajajaan nähden toimeksiantosuhteessa ja heidät katsotaan sovittelijana toimivan asianajajan toimeksiantajiksi hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden tarkoittamalla tavalla.

3. Sovittelun aloittaminen

Osapuolten, jotka haluavat saattaa erimielisyytensä sovitteluun, tulee ilmoittaa tästä kirjallisesti tai sähköistä tiedonvälitystä käyttäen sovittelulautakunnalle. Ilmoitukseen tulee merkitä osapuolten yhteystiedot ja siihen tulee liittää jäljennös sovittelusopimuksesta.

Ilmoituksessa tulee myös lyhyesti selvittää erimielisyyden luonne, ellei se käy ilmi sovittelusopimuksesta.

Mikäli vain yksi osapuolista on pyytänyt sovittelun aloittamista, sovittelulautakunnan tulee ennen sovittelun aloittamista tiedustella muiden osapuolten halukkuutta sovitteluun. Mikäli toinen osapuoli tai muut osapuolet vastustavat sovittelua, sovittelua ei tule aloittaa.

Osapuolet voivat aloittaa sovittelun myös kääntymällä suoraan sovittelijaksi nimeämänsä asianajajan tai sovittelijoiksi nimeämiensä asianajajien puoleen.

4. Sovittelijan nimeäminen

Sovittelijana toimii Suomen Asianajajien jäsen, joka on saanut sovittelijana toimimista varten koulutusta ja joka on merkitty sovittelulautakunnan pitämään luetteloon.

Sovittelun lähtökohtana on, että osapuolet sopivat yhteisesti sovittelijana toimivasta asianajajasta tai sovittelijoina toimivista asianajajista.

Sovittelulautakunta toimittaa pyynnöstä osapuolille luettelon sovittelijana toimivista asianajajista.

Sovittelulautakunta voi tehdä ehdotuksen sovittelijana toimivaksi asianajajaksi tai sovittelijoina toimiviksi asianajajiksi, mikäli osapuolet yhteisesti tätä pyytävät.

Sovittelijan on oltava tehtävässään puolueeton ja riippumaton. Ennen sovittelijan tehtävän vastaanottamista sovittelijan on ilmoitettava osapuolille seikat, jotka ovat omiaan aiheuttamaan epäilyksiä hänen puolueettomuutensa tai riippumattomuutensa suhteen. Sovittelijan on ilmoitettava sovittelun aikanakin sellaiset edellä tarkoitetut seikat, joita ei ole aikaisemmin saatettu osapuolten tietoon. Mikäli sovittelijana toimii samassa asiassa useampi asianajaja, nämä velvollisuudet koskevat kaikkia sovittelijoita. Nämä velvollisuudet koskevat myös sovittelijan avustajaa.

5. Osapuolten edustaminen sovittelussa

Osapuolet saavat käyttää sovittelussa asiamiestä tai avustajaa.

6. Oikeudenkäynti ja välimiesmenettely

Mikäli erimielisyys taikka siihen kuuluva tai siihen liittyvä riitakysymys on tuomioistuimessa tai välimiesoikeudessa vireillä, osapuolet voivat tarpeen vaatiessa pyytää asiassa oikeudenkäynnin keskeyttämistä sovintoneuvottelujen käymistä ja sovittelua varten.

Sovittelu ei estä osapuolia saattamasta erimielisyyttä taikka siihen kuuluvaa tai siihen liittyvää riitakysymystä tuomioistuimen tai välimiesoikeuden käsiteltäväksi sovittelun aikana, ellei toisin ole sovittu.

7. Noudatettava menettely

Sovittelussa on noudatettava, mitä osapuolet ovat menettelystä sopineet. Tällaisen sopimuksen puuttuessa sovittelija osapuolia kuultuaan ottaen huomioon tasapuolisuuden ja joutuisuuden vaatimukset määrää sovittelussa noudatettavasta menettelystä.

Osapuolten tulee pyrkiä asianmukaisesti myötävaikuttamaan sovinnon syntymiseen yhteistyössä sovittelijan kanssa.

Ellei toisin ole sovittu, sovittelijalla on oikeus käydä luottamuksellisia keskusteluja kaikkien osapuolten kanssa erikseen ja vastaanottaa osapuolilta aineistoa ehdoin, ettei sitä saateta muiden osapuolten tietoon.

8. Sovittelijan tehtävä

Sovittelijan tulee pyrkiä edistämään tehokkaasti ja joutuisasti erimielisyyden sovinnollista ratkaisua. Sovittelija ei toimi asiassa tuomarina, eikä hänellä ole oikeutta antaa osapuolia sitovia määräyksiä.

Sovittelija voi osapuolten pyynnöstä tehdä asianosaisille sovintoesityksen.

Sovittelija voi osapuolten suostumuksin hankkia asiassa tarpeelliseksi katsomaansa selvitystä tai kuulla tarpeelliseksi katsomaansa henkilöä.

Sovittelijalla on oikeus osapuolten suostumuksin ottaa itselleen avustaja.

9. Luottamuksellisuus

Sovittelijaa sitoo asianajajan vaitiolovelvollisuus. Sovittelija on velvollinen pitämään omana tietonaan kaiken, minkä hän on sovittelun johdosta saanut tietää osapuolista ja näiden oloista. Mikäli sovittelussa kuullaan ulkopuolista henkilöä, tulee häneltä tarvittaessa hankkia asianmukainen salassapitositoumus.

Osapuolet ovat velvollisia pitämään sovittelun ja sen lopputuloksen luottamuksellisena, ellei he siitä toisin sovi, ellei laista muuta johdu taikka elleivät lopputuloksen täytäntöönpaneminen tai muut sovitteluun liittyvät toimet edellytä tiedon antamista lopputuloksesta tuomioistuimelle, asianmukaiselle viranomaiselle tai vakuutusyhtiölle.

Osapuolet eivät saa vedota sovittelun ulkopuolella sovitteluun liittyen sovinnon aikaansaamiseksi tehtyyn ehdotukseen, toisen osapuolen myöntämiseen tai sovittelijan sovittelun aikana tekemään kannanottoon. Osapuolet eivät saa nimetä sovittelijaa todistajaksi erimielisyyteen taikka siihen kuuluvaan tai siihen liittyvään riitakysymykseen liittyvässä asiassa.

10. Sovittelun päättyminen

Sovittelu päättyy joko

(a) osapuolten väliseen kirjalliseen sovintosopimukseen;
(b) sovittelijan ilmoitukseen, että sovittelun jatkaminen ei ole aiheellista; tai
(c) osapuolen ilmoitukseen sovittelijalle, että sovittelua ei haluta jatkaa.

11. Sovittelijan palkkio

Sovittelijan tulee sovittelun alkaessa selvittää osapuolille palkkion ja kulujen veloitusperusteet. Ellei muuta ole sovittu, osapuolet vastaavat itse omista sovittelukustannuksistaan sekä puoliksi sovittelijan ja hänen avustajansa palkkiosta ja kuluista ja mahdollisen selvityksen hankkimisesta aiheutuneista kuluista. Sovittelijalla on oikeus vaatia osapuolilta riittävä ennakko tai vakuus omaa ja avustajansa palkkiota ja kuluja varten.